

ประเด็น สังคม ฉบับที่ B35	ก.ค. 68	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น สังคม	"วิกฤตศรัทธา เมื่อผ้าเหลืองไม่ใช่เกราะศีลธรรม"	
ประเด็นสำคัญ	- เมื่อผ้าเหลืองไม่ใช่เกราะกำบัง แต่คือภาระของศีลธรรม - พระผิดหรือไม่ ผิดทางใด - พระเป็นเหยื่อ หรือผู้กระทำ - พระกับ "สีเกย์" ผิดหรือไม่ - ศรัทธาไม่ควรตาย แต่ต้องเปลี่ยนวิธีศรัทธา	

สถาบันพระพุทธศาสนาในประเทศไทยเป็นหนึ่งในรากฐานทางวัฒนธรรมที่มีความสำคัญต่อโครงสร้างทางสังคมมาอย่างยาวนาน พระสงฆ์ไม่ได้เป็นแค่เป็นผู้สืบทอดธรรมคำสอน แต่ยังเป็นตัวแทนของจริยธรรม ความสงบ และความยุติธรรมในใจของสาธารณชน ทุกครั้งที่เกิดข่าวอื้อฉาวในวงการพระสงฆ์ มันจึงสะท้อนให้เห็นถึงความเปราะบางในระดับโครงสร้างของสถาบันสงฆ์ โดยเฉพาะในประเด็นธรรมาภิบาล การตรวจสอบภายใน และบทบาทในการปรับตัวต่อสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่กำลังถูกท้าทายอย่างหนักในยุคปัจจุบัน

เกิดกระแสข่าวสะเทือนวงการสงฆ์ไทย “สีกากอล์ฟ” ถูกจับกุม พร้อมคลิปและภาพความสัมพันธ์เชิงชู้สาวกับพระชั้นผู้ใหญ่จำนวนมาก โดยจากการตรวจมือถือพบคลิปกว่า 80,000 ภาพและวิดีโอ พยานยืนยันมีสัมพันธ์กับพระอย่างน้อย 8 รูป และมีเส้นทางการเงินโยงถึงอีกกว่า 12-13 รูป บางรายถึงขั้นทำผิดวินัยร้ายแรง (ปาราชิก) มีทั้งพระเจ้าคณะจังหวัดและผู้ช่วยเจ้าอาวาส รวม 3 รูปถูกระบุว่ามีหลักฐานชัดเจน ได้สร้างแรงกระเพื่อมครั้งใหญ่ในวงการพระพุทธศาสนาไทย จนทำให้สาธารณชนตั้งคำถามถึง “ความเสื่อมถอยของวัดไทย” และ “ความศรัทธาที่ยังควรมีอยู่หรือไม่” นี่ไม่ใช่เพียงเรื่องของศีลธรรมส่วนบุคคล แต่เป็นสัญญาณเตือนที่ฉายชัดถึงวิกฤตทางโครงสร้างขององค์กรสงฆ์ไทยทั้งระบบ

เมื่อความเชื่อถือถูกชะล้าง จึงส่งผลกระทบต่อความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อพระสงฆ์อย่างมาก ผู้มีสถานะสูงพัวพันกับพฤติกรรมเสื่อมศีล การขาดธรรมาภิบาลในการบริหารวัด หลายกรณีมีการโอนเงินจากวัดหรือจากบุคคลภายนอก ซึ่งอาจไม่โปร่งใส และถูกตั้งข้อสงสัยในเจตนา ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายวินัยสงฆ์ แม้คลิปจะชัด แต่การดำเนินคดีทางวินัยโดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและตำรวจยังอยู่ระหว่างการรวบรวม มีความล่าช้าและไม่ชัดเจนในบางกรณี สื่อโซเชียลมีเดีย ก็เร่งความรุนแรง คลิปและข้อมูลถูกกระจายในโลกออนไลน์อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้สังคมตั้งคำถามต่อบทบาทของพระและการปกครองคณะสงฆ์

เมื่อผ้าเหลืองไม่ใช่เกราะกำบัง แต่คือภาระของศีลธรรม

สิ่งที่เกิดขึ้นไม่ใช่แค่ “พระทำผิด” หากแต่เป็นการที่พระในสถานะผู้ปกครองวัด และมีอำนาจทางศาสนา พัวพันกับพฤติกรรมที่ขัดต่อหลักพระธรรมวินัยชัดเจน ในทางธรรมถือว่า “ปาราชิก” ขาดจากความเป็นพระทันที ขณะที่ในทางโลก อาจมีความผิดด้านการยกยอกทรัพย์ ฉ้อโกง และใช้เงินวัดโดยมิชอบ คำถามสำคัญคือ “เรายังยึดพระเป็นตัวแทนของศีลธรรมได้หรือไม่?” คำตอบอยู่ที่การแยกแยะ “พระธรรม” ออกจาก “พระรูปบุคคล” เราควรยึดหลักธรรมเป็นศูนย์กลาง และพิจารณาแต่ละรูปตามการปฏิบัติ มิใช่เหมารวมทั้งระบบ หรือหลงใหลในภาพลักษณ์โดยปราศจากการตรวจสอบ

พระผิดหรือไม่ ผิดทางใด

ต้องแยกออกให้ชัดเจนระหว่าง “ความผิดทางธรรม” และ “ความผิดทางโลก” ทางธรรม (พระธรรมวินัย) พระภิกษุผู้ครองเพศบรรพชิต หากมีพฤติกรรม “เสพเมถุน” กับสีกา หรือใครก็ตาม ถือว่า ผิดอาบัติปาราชิก ซึ่งเป็นโทษสูงสุดในพระวินัย หมายถึง ขาดจากความเป็นพระทันที แม้ไม่มีการสึกอย่างเป็นทางการก็ตาม ไม่ว่าจะเกิดจากเจตนา หลงใหล หรือถูก

ยั่ววน พระต้อง “คุมใจ” ไม่หลุดจากกรอบศีล เพราะการครองสมณเพศคือการสมาธิฝึกฝนตนเอง ไม่ใช้การหลบหนีความเป็นมนุษย์ ทางโลก (กฎหมายบ้านเมือง) หากเป็นความสัมพันธ์โดยสมัครใจของทั้งสองฝ่าย อาจไม่ผิดกฎหมายโดยตรง แต่หากมีการหลอกลวง ตบตา รับทรัพย์โยมโดยมิชอบ หรือเบียดบังเงินวัด อาจเข้าข่ายผิดกฎหมาย เช่น ยกยอกทรัพย์ ฉ้อโกง หรือผิดจริยธรรมของผู้รับเงินบริจาคเพื่อศาสนา

ในเรื่องของสถานะของเงิน เป็นของพระ หรือของวัด ต้องแยกแยะระหว่างเงิน 2 ประเภทที่พระครอบครอง เงินส่วนตัวที่โยม

ถวายโดยตรงแก่พระรูปใดรูปหนึ่ง หากได้รับโดยสุจริต ไม่ขัดพระวินัย และไม่ใช้การหลอกลวง ถือเป็นทรัพย์ส่วนตัวได้ หลังจากสึกแล้ว ยังสามารถครอบครองหรือใช้เงินนั้นได้ตามกฎหมาย เงินที่โยมถวายวัด / ปัจจัยรวมของสงฆ์ ถือเป็น “ทรัพย์ของวัด” พระไม่สามารถเบียดบังมาใช้ส่วนตัว หรือมอบให้บุคคลภายนอกได้โดยพลการ หากนำไปให้สีกา อาจเข้าข่าย ยกยอกทรัพย์ของวัด ซึ่งมีความผิดตามกฎหมาย

พระเป็นเหยื่อ หรือผู้กระทำ

ในหลายกรณี สังคมตั้งคำถามว่า พระเป็นเหยื่อของสีกา หรือสีกาเป็นเหยื่อของพระ ความจริงคือ อาจเป็นได้ทั้งสอง หากต่างฝ่ายต่างมี “แรงจูงใจซ่อนเร้น” เช่น พระหวังทรัพย์จากสีกา สีกาหวังสถานะ อิทธิพล หรือผลตอบแทนจากพระ อย่างไรก็ตาม ความรับผิดชอบทางธรรมอยู่ที่พระเสมอ เพราะตราบไต่ที่ยังห่มจีวร พระคือผู้แบกภาระศีลธรรม 227 ข้อไว้กับตนเอง แม้จะมีผู้ย่วย่วน หรือจ้องล่อลวง แต่ถ้าจิตใจไม่มั่นคง พระก็พลาดเอง จีวรจึงไม่ใช่เกราะกำบัง แต่เป็นพันธะที่พระต้องแบกไว้ด้วยสติ ถ้าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างฆราวาสทั่วไป เรื่องจะอื้อฉาวแบบนี้หรือไม่ คำตอบคือ “ไม่” เพราะฆราวาสไม่มีข้อวินัยศักดิ์สิทธิ์ ไม่มีภาพจำแห่งความบริสุทธิ์ ไม่มีคำมั่นว่าจะละโลกีย์เพื่อแสวงหาธรรม สังคมจึงยอมรับความผิดพลาดของฆราวาสได้มากกว่าพระ นี่คือเหตุผลที่การกระทำเล็กน้อยของพระอาจกลายเป็นเรื่องใหญ่ในสังคม เพราะเมื่อเรายึดพระว่าเป็นตัวแทนแห่งศีลธรรม การผิดศีลย่อมกลายเป็นการทรยศความหวังของสาธารณชน

พระกับ "สีเกย์" ผิดหรือไม่

พระวินัยไม่ได้แยกเพศของผู้ที่เสพเมถุนด้วย ไม่ว่าจะหญิง ชาย หรือเพศหลากหลาย หากพระมีพฤติกรรมทางเพศกับใครก็ตาม ถือว่า ผิดปาราชิก เช่นเดียวกัน จึงไม่มีข้อยกเว้นใด ๆ ทางธรรมวินัย สุดท้ายแล้ว เราควรยึดพระ หรือยึดพระธรรม คำถามนี้คือแก่นแท้ของบทวิเคราะห์ทั้งหมด พระ คือตัวบุคคลที่ “ตั้งใจจะปฏิบัติธรรม” แต่ยังเป็นมนุษย์ มีโอกาสผิดพลาด พระธรรมคือหลักการอันบริสุทธิ์ที่เหนือกว่าคนใดคนหนึ่ง ดังนั้น เราควรยึดพระธรรมเป็นหลัก ละพิจารณา “พระแต่ละรูป” ว่าปฏิบัติใกล้พระธรรมนั้นมากแค่ไหน ไม่ควรตัดสินศาสนา จากความผิดพลาดของบางบุคคล

ซึ่งสาเหตุเชิงลึก วิกฤตที่เกิดขึ้นไม่ใช่แค่เพศสัมพันธ์ แต่คือความล้มเหลวในการปรับตัวของศาสนา อาจเป็นเพราะศาสนาไม่ทันโลก วงการสงฆ์ไม่ได้ปรับตัวให้ทันกับยุคดิจิทัล ทั้งที่โซเชียลมีเดียเปลี่ยนบทบาทของพระจากผู้นำจิตวิญญาณเป็น “อินฟลูเอนเซอร์” ที่ประชาชนวิจารณ์ได้แบบเรียลไทม์ หรือ ธรรมะไม่ถูกนำมาปรับใช้ พระบางรูปใช้ตำแหน่งและอำนาจในการหาผลประโยชน์แทนที่จะเป็นผู้นำทางจิตใจ สุดท้ายการมีช่องว่างระหว่างวัย พระรุ่นเก่าหลายรูปไม่เข้าใจพฤติกรรมเสี่ยงในสื่อใหม่ ขณะที่พระรุ่นใหม่บางรูปอาจขาดการปลูกฝังจิตวิญญาณที่ลึกซึ้ง

การเป็นพระ ไม่ใช่เพียงการห่มจีวร แต่คือการฝึกใจให้หลุดพ้นจากโลกีย์ ตราบไต่ที่ยังอยู่ในสมณเพศ พระย่อมต้องควบคุมตนเองทั้งกาย วาจา และใจ และตราบไต่ที่สังคมยังยึดพระเป็นตัวแทนของศีลธรรม ความคาดหวังย่อมสูงกว่าฆราวาสทั่วไปเสมอ ดังนั้น เมื่อพระผิด จึงสะท้อนถึงศาสนา แต่เมื่อฆราวาสผิด สังคมอาจให้อภัยได้

เราในฐานะประชาชนควรยึดมั่นใน “พระธรรม” และมอง “พระ” ด้วยสายตาที่แยกแยะ ไม่ยกย่องเกินจริง จนมองไม่เห็นข้อผิด และไม่ประณามเกินเหตุ จนหมดศรัทธาทั้งระบบ

ศรัทธาไม่ควรตาย แต่ต้องเปลี่ยนวิธีศรัทธา

พระสามารถพลาดได้ เพราะยังเป็นมนุษย์ แต่ศาสนาไม่ควรพลาด เพราะศาสนาคือหลักการ ไม่ใช่บุคคล พระธรรมคือแสงสว่างที่นำทาง หากเรายังเชื่อในแสงนี้ เราต้องแยกความผิดของพระบางรูป ออกจากความงดงามของหลักธรรม แล้วร่วมกันสร้างสังคมที่พระเป็นที่พึ่งอย่างแท้จริงอีกครั้ง ดังนั้นการยกเครื่องระบบตรวจสอบวินัย บังคับใช้กฎหมายทางศีลและกฎหมายทางโลกโดยเร็วอย่าง โปร่งใสและยุติธรรม ลดการลักลั่น และเสริมสร้างมาตรฐาน ให้โปร่งใสทางการเงิน-การรับบริจาค เปิดบัญชีวัด ตรวจสอบได้ ทั้งผ่านวัดและหน่วยงานกลาง สร้างความเชื่อใจ ยืนยันไม่มีการบริจาคลับ ๆ อบรม เลื่อนตำแหน่งต้องมีธรรมาภิบาลพัฒนา “พระรูปตัวอย่าง” เชิงวินัย มีเซ็นเซอร์ทางสังคม ผ่านอบรมจิตวิญญาณ ยกย่องคุณภาพพระ เพิ่มความเชื่อถือ ใช้เทคโนโลยีตรวจสอบระบบแจ้งเตือนถ้ามีเงินหรือคิลิปต้องสงสัย มีการตรวจสอบอัตโนมัติ ลดโอกาสสีกโดยไม่ตรวจสอบ ฟันฟู ภาพลักษณ์ส่งผลสู่สังคม ยุทธศาสตร์วัดเปิด-กิจกรรมเพื่อสาธารณะ เน้นงานวัดจริง เช่น บำเพ็ญบุญ ชุมชนศึกษา ประชาชนได้เห็นคุณค่าที่แท้จริง

ศรัทธาไม่ควรตาย แม้บางครั้งบุคคลอาจพลาดได้ แต่หลักธรรมยังคงเป็นสิ่งที่นำทางจิตใจของผู้คนเสมอ สังคมไทยจึงควรช่วยกันแยกแยะความผิดของบุคคลจากคุณค่าของศาสนา พร้อมทั้งร่วมกันพัฒนาระบบการดูแลพระสงฆ์ให้โปร่งใส และสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมคุณธรรม แนวคิด “บวร” ซึ่งหมายถึง บ้าน วัด โรงเรียน เคยเป็นกลไกหลักที่เชื่อมโยงครอบครัว ศาสนา และการศึกษาเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน หากวัดอ่อนแรงลง ก็ส่งผลต่อความสมดุลของสังคมโดยรวม ดังนั้นการฟื้นฟูบทบาทของวัด จึงเป็นส่วนหนึ่งของการเติมเต็มความเข้มแข็งให้แก่บ้านและโรงเรียน เพื่อให้สังคมไทยก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคงและมีคุณค่าร่วมกันต่อไป

พ.อ.หญิง ณภัค ภัคคะกรณ์
อจ.ทก.สมย.วทบ.

อ้างอิง

1. https://www.khaosod.co.th/breaking-news/news_9842902
2. https://www.matichon.co.th/local/religious/news_5269072
3. https://www.khaosod.co.th/breaking-news/news_9843042
4. <https://www.thairath.co.th/news/local/2869353>